

Lubomír Jaroš

VĚRA

Drama o jednom dějství

Osoby:

Věra

Vilém

Jan

Pavel

Petr

Temnota

Sbor čtyř stínů

Tvůrce

Anděl

Průvodce

Průvodce:

Kolikrát byla víra dána

než jediný tou vírou ztich'

Kolikrát spustila se brána

než změnila dav na ostych

Kolikrát přesypou se písky

než změní bílý kámen v zem

Na které míře jsou ty rysky

jimiž je osud vyměřen?

Prolog

(Vystoupí sněhobílý anděl a hovoří – přemítá směrem k divákům.)

Anděl:

Je mi tu milo s Otcem stát
i když tu přímo se mnou nedlí
Otec je Tvůrce, Tvůrce pak
je všechno, co se smí i nesmí

Tvůrce (hlas shora):

Co by sis, anděli, tak přál?

Anděl:

Já nevyřkl jedinou větu!

Tvůrce:

Ty nevíš, drahý, kdo jsem snad?
Vždyť ve stvoření byl jsem tebou
i myšlenky tvé dávno znal
ba, mnohem dříve, než ty sám

Anděl (zmateně):

To ovšem znamená, to znamená,
že pak...

Tvůrce (shovívavě, s úsměvem):

Netrap si vlásky, andílku
Jen řekni, co tvé nitro bolí
protože všemu, ač vše znám
má-li to být, je slovo solí

Anděl:

Slov je však tolik, milý Otče...

Tvůrce:

To všechno má se asi tak
též na stromě dlí různý pták
či ovoce, co chutně voní
má za bratříčky padavky

Anděl:

Už chápu, chybí jim tvá síla

Tvůrce:

Ano, mé dítě, tak je psáno
i Temnota je Boží zrak

Temnota (úlisně):

Zde jsem, můj Otče, co mi chceš?

Tvůrce:

Nejsme tu všichni, andílku?

Anděl (ohromeně):

Rád bych se tvářil nepohnutě
při takovéhle nadílce
Je to tak, Otče, myslím na to
jak rozehnat ten černý chlad
Temnoty díl, jenž víc než vpíjí
a stravuje Tvůj majestát

Tvůrce:

Vskutku, anděli, pravdu máš
ujídá potravu mé hojné
a přec je mysli nepokojné

Anděl:

Chtěl bych, Tvůrče, to temno střást
s rukou Tvých odepřít jí slast
a Duchem Tvým ji prosvětlit

(rozhlíží se)

Ach, Otče, kdepak zase dlíte!

Tvůrce (hlas zdáli):

Anděli, dítě, staň se jak
je panenské tvojí mysli libé
slétne na zemi bílý pták
staneš se ženou...

Temnota (posměšně):

...oběživem!

Anděl:

Pro čistotu mou, Otče, snad?
(nedostává se mu odpovědi)

Temnota (zblízka, výhružně, sledována čtyřmi stíny):

Ta bude do té sázky vklad!

(poté ke stínům polohlasem, s radostí ze zla):

Viléme, Jene, Petře, Pavle
slyšte volání mé osmahlé
otevřte voňavou lahvičku
paste se v růžovém dolíčku
až bude černá jako vy
Jen tak snesete mé okovy

(Stíny se s utajovaným vzlykem zle zasmějí a vytratí se)

Anděl (stojí osamoceně a pronáší k hledišti):

Je mi jak spěl bych v dračí sluj

(otočí se, vzhledne k nebesům a zoufale zvolá):

Nebeský Otče, při mně stůj!

1.obraz

Vilém (vystoupí před oponu):

Jsem Vilém, známý elegán
co býval, je a bude znám
pod maskou zvanou Velký Svět
kde platí „Vzhůru“, žádné „Zpět“
kde tváře nejsou žádané
zvláště ne lidské, lidské ne!
Ba kdoví, jestli pod maskou
vůbec ty lidské tváře jsou?

(Taneční sál, hudba hraje Romanci, taneční dvojice se procházejí. V sále je plný jas. Otevřou se dveře, z nich zazáří prudké světlo, v němž stojí štíhlá blondýna – dívka Věra. Všichni strnou v úžasu. Z protější strany se otevřou další dveře a do nich ze tmy vkročí černovlasý Vilém. Věra se něžně usmívá.)

Vilém (exaltovaně, povrchně, přesto překvapeně):

Nemohu věřit očím svým
Zdá se mi, blouzním, živě sním
že se mi plete v tuto chvíli
v záblescích touhy démant víly?

(Věra sklopí trochu hlavu, rdí se.)

Vilém (pokračuje):

I dech se váže dojetím
Budte mi snem – či prokletím..!

Věra:

Ač rozvila mne síla Tvůrce
bez dotyku, bez Odpůrce
takže mne pojí čirý cit
nemusím vám jen vílou být

Vilém (přistoupí k ní):

Přijmete tedy moje rámě?

Věra:

Ach ano, s radostí, můj pane!

Vilém:

Bude ode mne velkou troufalostí zeptat se vás na jméno?

Věra:

Můj ostych před vámi se vzpírá
mým jménem mluví Boží víra

Vilém (trhne sebou a nuceně se usmívá):

Tak tedy Věra, Věrka, Věruška!

(bezprostředně)

A já jsem Vilém

Věra:

Můj pane, vy jste mi tak milý
opouštějí mne všechny síly

Vilém (tančí s Věrou mazurku):

Požárem očí na vás zřím

Bojím se nebo... co já vím
že v příštím, dalším otočení
Vás Bůh mi na prelud jen změní

Věra (něžně):

Jménem Božím hovoříte..?

Vilém (sladce a lživě):

Mám vás rád, však vy to víte!

(Chtivě ji k sobě přitáhne)

Věra (malinko se vzepře):

Však nyní, pane, víc než bdíte!

Vilém:

Nemohu bez vás, Věrko, žít!

Věra (čistě):

I mně se rodí jistý cit

Jsem ze všeho tak zmatená...

Vilém (pro sebe):

Mluví z ní ke mně štěstěna

(nahlas)

Rád bych vás uved' do pokoje

který svírají dveře dvoje

uvolníte si kolena

na pohovku se uložíte...

Věra:

Ach pane, proč se tolik rdíte?

(zavěšení do sebe odejdou)

(Po chvílce výkřik Věry, světlo maličko pohasne.

Vystoupí Průvodce.)

Průvodce:

Světlo vzdychlo po setmění

Co tu bylo, víc už není...

2.obraz

(Věra s Vilémem jsou nedbale oděni. Věra spočívá na pohovce a Vilém se snaží usilovně dopnout knoflíček u krku.)

Věra (procitne jakoby ze sna):

Mysl mi brání uvěřit
Byla to bolest, byl to cit
co zachvátil mne tolik krutě
jako když rvou tě o perutě?
I šat můj vypadá jak vzlyk

Vilém (hrubě):

Co tropíte tu za povyk?
Stalo se, co jste sama chtěla

Věra (smutně přitaká):

Chtěla jsem od Vás utěšit
Ba, měla jsem být více bdělá
Stále mne ještě milujete?

Vilém (nervózně):

Ach ano, jenom klidně spěte

(pro sebe):

Knoflíčku malý, drž se nitě
zas v jinou díрку zapravím tě

Věra (smutně hledí, pak vstane a přistoupí k Vilémovi):

Ach, říkejte mi: Rád tě mám
že nebyl všechno jenom klam

že nejsem hlína z vašich blat
Koukoly svítí na konečnou
Byla jsem pannou, jsem žel slečnou
Chcete se ke mně ještě znát?

Vilém (výhruzně):

Hodláte mne snad vydírat?

Věra (klesne na kolena, uchopí Vilémovi ruku,

tiskne ji na slzíci tvář a líbá ji):

Viléme, lásko, svět nás mívá
Hodiny lásky ještě bijí
Otevíráte ve mně tůně
Vždyť hovořil jste přec o luně!
Viléme, lásko, máš mne rád?

Vilém:

To, co teď cítím, je jen chlad!

Věra:

Chtěla bych býti vaší ženou

Vilém (neurvale):

To stará hra je na honěnou
Já nejsem dítě, já jsem chlap

Věra (zasazena, nepřítomně):

Dláždění zvoní, klapy klap...

(schýlí hlavu):

Nepochybně jsem tím vším vinna...

Vilém (vpadne jí do řeči):

Vy jste mne kouzlem omámila

ač pro vás bila každá žíla

na kámen strhla hebký mech

Je mi z vás zle už na poslech!

(vytrhne ruku)

Věra (klesne k zemi, poté se nadzvedne a napjatě poslouchá):

Orchestr vytratil se v letu

zřícené klenby menuetů

pohasla světla, pukla číř

Viléme, ty to neslyšíš?

Vilém:

Jen babské tlachy, sbohem již...

Věra:

Přec miluji tě, na oplátku...

Vilém:

Tys třináctý den věčných pátků!

(vztekle zabouchne dveře sálu za sebou)

Věra (těžce se vzchopí):

Dveře jsou také odpověď

Odkvetlá cesto, veď mne, veď...

(odejde)

Průvodce:

Ach Věro, Věrko, dcero milá

I kdybys sto let násobila

nezměníš jediný ten den

kterým byl strop tvůj porušen

3.obraz

(Před oponu vystoupí Jan.)

Jan:

Já slyším i na jméno Jan
jak ten, co měl být rozsápán
Anebo Daniela světlí?
Spánek se hrouží do paměti
Pozapadal mi starý svět
za obzory ze špatných vět
U lahví žen a vína
se rychle zapomíná

(Taneční sál, světlo menší intenzity. Jde o taneční zábavu, opojené páry se baví. Otevřou se dveře, v nich v proudu nepřilíš jasného světla, ale jasnějšího než v sále, stojí Věra. Hudba hraje „Venoušku, Venoušku, to se dělá...“)

Věra:

Před jakým stojím obrazem?
Není to nebe, není zem
Cítím tu ducha cizí síly
Nemohu říct, že je mi milý...
(Jan se k ní připotácí a chytne ji za paži)

Jan:

Neznám tě, kočko, odněkud?

Věra *(vymaní se mu):*

Asi tak jako vlastní stud

Jan (směje se):

Kam na mne s tvou vyřídilkou
Vsadím se, že s tou svojí pilkou
tříletý doubek přeřízneš
Panečku, to by byla řež...
(plácne ji po zadku)

Věra (rozhořčeně odstoupí):

Co myslíte si, že jste v právu
druhé pokládat za potravu
té vaší chlípné zkaženosti?

Jan (s přehledem):

Tak řečí, těch už bylo dosti
Pojď, napijme se spolu
(usednou ke stolu – Jan s lahví v ruce se nakloní důvěrně k Věře):
Víš, Věro, než se pobratříme
ať také o mně něco víš
Já jsem sám sobě Aladinem,
kouzelnou lampou, vším, co zříš
Jen na světle se jaksí ztrácím
proto, snad kvůli inspiracím
u hráčských stolků držím stráž
i vína je tu víc než až
Světlo je ovšem barva jiná
světlo je stálá kocovina
postrádá ducha, co by směl
bohatství schovat do truhel
Na světle chyba je hned zřejmá
světlo je také světlem lejna...

Věra:

Ale i rozumu a citu

Jan (*ušklibne se*):

Vy jste jak zástup Jezuitů
Světlo je jako moje pleš
blyští se – má však vlasů: Kdež!
Temnota tuto slabost nemá
skryje i to, že bývá němá
Temnota není jenom zmar
též tvému klínu dává tvar
(pokouší se jí do klína sáhnout)

Věra (*prudce vstane*):

Přičtěte mi to k dobru, pane
že nejsem dívka na čekané
že hledám něco, něco víc...

Jan (*se smíchem se zvedá k Věře*):

Tak zapějme si z plných plic-
jak se to hezky veršuje
(zakopne o stůl, svalí se a drží se za kotník)

Věra (*ustrášeně se k němu sklání*):

Povězte, pane, co vám je?

Jan (*předvádí se*):

Bolí, bolí noha moje
(udělá na Věru prosebné oči):

Pomozte mi do předpokoj!

(zavěšen do Věry odkulhává)

4.obraz

(Jan sedí na kavalci, Věra u něho klečí a obvazuje mu nohu.)

Věra:

Co vaše noha, bolí ještě?

Jan:

To není kotník, to jsou kleště

(úkosem se na Věru podívá)

Tu nohu by mi bezesporu

líp nenapravilo pět doktorů

Dobře to umíš, všechna čest

(dívá se na Věru mlsně a pro sebe si říká)

Tahací harmonikou třes

a nevydá ti než pár vzdychů

takže s ní praštíš do kouta

na to se musí od knoflíků

(sáhne jí na ňadro)

Věra *(pobouřeně)*:

Hrajete si na kohouta?

Pane, já nejsem od muziky

ani od cest, kam vy a jiní

chvátáte hledat ženské stíny

Být ženou nemusí být čest

však ženy mohou pro vás kvést

náležet vám až do puntíku

jako čas patří poledníkům

Jste naše strana, jedinečná...

Jan (ironicky):

Nepletu-li se, vy jste slečna

(opilecky filozofuje)

Ba, kolik žen je, tolik tvarů

tolik je značek lihovarů

Pojď ke mně, Věrko, zvednem' číš

Radost nepatří do ulity

je jak má hlava, když jsem zpitý

(škytne)

To často bývám na obtíž

(dívá se na ni odulýma očima)

Věra:

Co se tak na mne díváte?

Jan:

Já ráno vstávám o páté

a teď se hrubě připozdilo

učiňme tedy naše dílo

kočičko moje blažená

(osahává ji)

Věra (brání se):

Já nejsem tolik zkažena

abych vám byla po chuti...

Jan:

Však on tě nikdo nenutí...

(udeří ji, Věra spadne na zem, Jan ji znásilní a klopýtavě odchází)

Věra (po chvíli se pomalu zvedá ze země):

Můj Bože, to každá tíha
je větší, když se zdvíhá?

Průvodce:

Ustává píseň, mlkne žena
podruhé kolem propletena
Ostrovy svátků klesly níž
Majáku, ty je nevidíš?

5.obraz

(Petr a Pavel vystoupí společně do popředí.)

(komediálně):

Petr:

Já Petr jsem

Pavel:

Já Pavel pak

Petr:

Je bratr můj...

(ukáže na Pavla)

Pavel:

(opětuje)

..a naopak

Petr:

Jsme v prostém kouzlu zkušeni

Pavel:

jak cizí ve své proměnit

(posměšně k divákům)

Však vy nás dávno znáte...

Petr:

Vždyť i to slunko v jitřním chrámu

přesouvá šero v druhou stranu

a nejostřeji kreslí stíny

Pavel (důvěrně k divákům):

ve kterých skrylo naše viny

(Věra otevírá váhavě dveře do dalšího sálu, za ní je opět o něco světleji. Chvíli postává a pak se opře vedle dveří o stěnu. V sále je nakouřeno, hospodská zvuková kulisa, kolem přechází lidé nedbale a málo společensky oděni. Hudba hraje „Šup se, šup tam, nám už je to všechno jedno...“)

Věra (pohlédne zoufale do sálu):

V bolesti stojí každý sám

Má to být další z bodných ran?

(zasní se)

Kde asi visí mostek snění

ze zpěvu cikád po setmění

kde bývala jsem tolikrát...

(Petr se vymaní z hloučku a zpovzdálí Věru pozoruje)

Ach, kde to bylo, kde to jenom bylo...

V mé hlavě duje černý mrak

(po chvíli se s úsměvem opět zahledí do dálky)

Slyš, zvony bijí ve schránkách

milého Otce, na pozvánkách...

(Petr se nepozorovaně přitočí hadovitými pohyby a

napjatě poslouchá)

Už zase hlavu svírá tma!

(drží prsty na spáncích)

Chtěla jsem se stát světloňošem

a zatím dostávám jen košem

plným špinavého prádla...

Petr (vemlouvavě):

Světloňoš je i titul ďábla...

Věra:

Že bych já čertem měla být?
To leda dětem k postrašení
ty rychle pádí, hned jich není
a v mžiku dveřmi nakukují
protože lotrovinu čují
veselou, ne jako já teď...

Pavel:

Ďábel vám umí dělat zed'

Věra (naivně):

Že by byl Satan pracovitý?

Pavel:

To zrovna ne, ale je hbitý
ochočí si vás velmi hravě
přitom se chová nenechavě
a připraví tě, o co chceš

Věra:

Slyšela jsem, že je to lhář

Pavel:

A také velký samotář
I když se spouští s lidmi v jedno
cítíte za ním velké temno

Věra:

To já miluji jenom zář

Pavel (zkoumavě):

Šperky ale nenosíte...?

Věra (v rozpacích):

Víte, pane můj, ach, víte

Tam, odkud přicházím, je snadné

rozpoznat v člověku vše kladné

a pochopit celičkou tu krásu

byť jedinkého z vašich vlasů

Pavel (nejistě si hrábne do vlasů):

O čem to tady hovoříte?

Co vlastně o mně všechno víte?

A kdepak vězí ten váš kras?

Věra (usilovně přemýšlí):

Nevzpomenu si, Bože spas!

Pavel (uklidněný):

Nepůjdeme si zatančit?

Věra:

Ano, ne, ano, vlastně ráda

Víte, už dvakrát postihla mne zrada

že nemohu to vyslovit

(s pláčem na krajíčku)

Pavel (lhostejně mávne rukou):

Svět není, Věro, žádná sláva
a člověk bývá často bit

Věra (překvapeně):

Odkud se, pane, vlastně známe?

Pavel (otočí řeč jinam):

To řeknu, až si potykáme
Já jsem Pavel

Věra:

A já Věra

(políbí se)

Trpěla jsem až do večera
Než Bůh mi poslal přítele

Pavel:

Není mi nějak po těle

Věra (neví, co má říci):

Chybí jen málo do půlnoci

Pavel:

Musíme ještě mnoho zmoci
Co peníze, ty byste měla?

Věra (uzarděle vytahuje několik bankovek):

To je hotovost má celá

Pavel:

Víc toho není?

Věra:

Není, ne

Pavel:

Pojďme to sečíst do přísálí

(zlodějsky se rozhlíží a strká peníze do kapsy)

aby nás tady neobrali

(Zavěšení do sebe odejdou do třetího pokoje.)

6.obraz

Věra (náhle se jakoby zorientuje a ustrašeně couvne):

Prosím vás, pane, pojdme pryč
proč otáčíte v zámku klíč?
Znovu jakoby vše se tmělo
a z vašich očí pálí tělo!

Pavel:

Ale Věrko, Věruško, pamatuj se
to se jen hlásí nějaký tvůj sen
(obezřetně ji obejmě)
Tak vidíš, chmury nechme stranou
nebudem' si hrát na schovanou

Věra:

To říkal už Vilém

Pavel:

Viléma nechme provždy být
Splnil, co měl a teď je klid

Věra:

Podivně se mnou hovoříš

Pavel (jakoby neslyšel):

Máme tu v okně pevnou mříž
Sem se nikdo nedostane
Tak nech ty obavy své plané

(svlékne jí kabátek)

Tady se hezky uložíš

Věra:

Pavličku, příteli, mám strach

že ležím ďáblu na dosah

tušení nemohu se střást...

Pavel (se vzrůstajícím žárem):

Jaképak strachy, to je slast

co se ti rozmáhá v pěkné hrudi

jiní se samotincí trudí...

Věra (obejme ho jako útočiště):

Nenechávej mne samotnou

vteřiny běží, však mé hodiny jdou

těžce jak husy za sebou

Od strany k straně kolébají

kolébkou smrti na pokraji

času

Pavel:

Mně nebaví ti dělat spásu

Dívej se vzhůru do stropu

udělám z tebe potopu

kteřá se jenom sem tam válí

a kašle přitom na signály

prostě si dělá to, co chce

(z protějších dveří nakoukne Petr a Pavel ho rukou odhání pryč)

a ještě ji bohatě platí
ona jen práská do opratí
a jak to bývá zábavné!

Věra:

Pro jiné možná, pro mne ne!

Pavel (panovačně):

Roztáhni nožky, dívko milá
aby ses tomu vyučila
(přiběhne Petr, uchopí ji za ruce a Pavel jí oddálí kolena)

Věra (otupěle):

Už ani plakat nejde mi
vyhaslo slunko na zemi...
(Pavel ji prolne)

Průvodce:

Času narostla maska krutá
hodiny bijí z tří stran čtvrtá
Tři pokoje ti paty pálí
Kde vezmeš čtvrták na sandály?

Krátká mezihra (mezi 6. a 7. obrazem)

Temnota (hovoří k divákům, vzadu leží Věra ve spánku):

Říkají o mně, že jsem tma
a mnozí tvrdí bezectná
že všechno skrývám, vinu proutí
tak jako ticho po opuštěné pouti

Ale považte, který z hříchů
lze přičíst samotnému tichu
který se vůkol roztane
zrno ze slupky loupané
ze slupky srostlé z černých per

(zasněné, se zlým výrazem)

Mé ticho dává všemu směr
kdo není, do mě odletěl
Ticho je píseň ze hřbitovů
Ticho je spánek starých krovů
Pavučin tíseň, hořký chmel
Kdo není, do mě odletěl!

Ticho je román nedotčený
Ticho jsou prsa staré ženy
podkladek jitra, příští jara
za nimiž básník denně fará

(zlý výraz, jakož i hlas se prohlubuje)

Ticho je roubík tajných vizí
ticho je spárem televizí
sotva je vypneš, zošklivíš!

*(Ze zdola zasvítí prudce dvě červené oči. Temnota se ulekne a rozčileně,
se strachem a nenávistí, se překotně omlouvá.)*

Temnoto hloupá, co to díš
co to povídáš, peklo věř
že zpívat dovede i sběř!

*(Temnota se po krátké odmlce vzpamatuje a pokračuje
v předchozím tónu.)*

Temnota dává tichu zář
V temnu se stále propadáš
Temno je nekonečná tíže
Temno je truhla, na ní kříže

Temnu se upiš, zmizíš celá
tak jako loutna odezněla
tak jako pastýř spojí nocí
beránky bílé bez pomoci
Černým se oděj, snítko bílá
za černá křídla od motýla

(opět s narůstajícím žářem a naléhavostí)

Temnem se prolni, strneš tichá
jak píseň ze rtů na dně břicha!

(Věra se pohne)

Hle, probouzí se, temno smekni

v sváteční šat se přioblékni
neb uzříš za svou družičku
párek andělských střevíčků!

Věra (z polospánku):

Proč ze dvou zůstala jsem lichá
Viléme, řekni...
(opět usíná)

Temnota (chtivě naslouchá, pak ucho odtáhne a zle se ušklíbne):

Pozdě anděli honit bycha

(Temnota odchází a jeviště pohasíná.)

Průvodce:

Svět se zařízl do rozcestí
po nebi pachuč zimní tresti
stěrače očí do úmoru
převíjí nekonečnou tóru
o jedné větě, jednom sboru:
Anděli klekni, víro spi...

7.obraz

(Věra leží na lůžku jako bez života, čtyři tmavé postavy sedí u hráčského stolku, karty pleskají.)

(zpívají):

Dáma na kříž, čtyři esa
z téhle hry až srdce plesá
Potulný hříchu, tys náš svět
vzmáháš se – radost pohledět!

Vilém:

S andělem je to odbyto

Ostatní (se smíchem):

Cpali jsme ji jak jelito!
(opět chvíli hrají)

Vilém:

Temnotě jsme ji připravili
(ironicky)
Bude tu, dáma, každou chvíli

Ostatní (sborově):

Únik je nad všechny síly!

Vilém (pohlédne k Věře a zamyšlen pokračuje):

A přes to všechno není odsud
ta holka je jak můj vlastní osud
jaký já míval kdysi spád...

Jan:

Zmlkni, Viléme, nevíš snad
že temno oškliví si řád?

(po chvíli):

Možná to bude temný blud
přesto i mne tu jímá stud
Černá je, že mám v ní bratra
přesto není jak já chátra
I já byl lepší, běhal bosý
mezi paprsky ranní rosy
dováděl, smál se, těšil se...

Petr (hrubě ho přeruší):

Krákáš jak vrána na římse
Zapomněl jsi v nedbalosti
že už nejsme v temnu hosti?
Jsme tu za její veřeje!

Pavel:

Doposud v nás však srdce je
Temnota, bratře, srdce nemá
a temnota prý bývá němá
mluví jen přes nás odpadlíky

Věra (procitá a rozhlíží se):

I za to černé jitro díky
Za všechny černé dostavníky
které mne od světla vezou

Vilém (mocné citové hnutí):

Mravenci mi kůží lezou
Věrko, lásko, odpusť prosím
na tvůj šat i já tmu kosím
přes mé odpudivé dílo
svítá od vás k srdci bílo!

Věra (soucítěně):

Viléme, vždyť mám vás ráda
tak jak píseň bez slov strádá
ale cítím, marná sláva
že chybí, co lze naplnit
Nádoba praskla, zbyl jen cit

Ostatní (dojatí soucitem přistupují k Věře):

Bůh ví, že nás trest nemine
i my zkrušeně prosíme
dřív než se v temnu rozplyneme
přijměte naší lásku věnem
Schvátíla stádo černá sněť
kéž ty nepadneš za oběť!

Věra (smutně, s láskou):

Pánové, jste tolik dbalí
a ač jste mne zle pocuchali
nesete břímě, až mne mrazí
vždyť vy jste byli víc než nazí
vždyť vy jste chtěli ze vší sloty
uniknout ke mně, do čistoty
a ví Bůh, možná touhle z cest

mělo k vám Slovo Tvůrce vzkvést

(dívá se na oděv a vzlykne)

Boží zář nelze oslepit

prostě jen bude jinde žít

8.obraz

Temnota (vystoupí, pohlédne se šklebem na Věru a hovoří ke stínům):

Dobrou práci jste odvedli
šukali jste jak posedlí
Zvlášť tebe si cením, Viléme
že jsi byl první – nebo ne?

Vilém (pro sebe):

Rád bych tě díky opustil...

Temnota:

A ty máš, Jane, skvělý styl
jak jsi ji svedl roznožit

Jan (pro sebe):

Zazářila jak slunce svit...

Temnota (k Petrovi a Pavlovi):

I vy jste byli rozpustilí
mně nabíhaly všechny žíly
vidět vás v chtivé nahotě

Petr a Pavel (pro sebe):

Utíkali jsme temnotě...

Temnota (podrážděně se rozhlíží):

Co mlčíte jak zařezaní
má černá síla, oři vraní
Černo z vás jde už od pohledu

Však odložme to všechno k ledu
Je ještě mnoho pýchy třeba
aby ze světla lezla střeva

(otočí se k Věře se zlým potěšením)

Kéž se mi peklo odmění
připravili tě k proclení
Vzpomínáš, byla´s andělem..?
(mávně kouzelně rukou)

Věra (radostně se rozpomene):

Ach ano, anděl, anděl jsem!
Jak jsem jen mohla zapomnět
Že já jsem světlo, Boží květ
Temnoto, dík za vaši zprávu
Vím, nebyla jste vždycky v právu
Modlím se, aby vám odpustil...

Temnota:

K tomu On nemá dosti sil...

Věra:

Ach ano, Bůh milosrdný je
všechny příkrovy odkryje
sfoukne námrazy na křídlech
rozšíří prokřehlý váš dech
a já vás vyvedu po schodech
nahoru k Dómu z Božích snů
láskou se chvěji, touhou pne
Je konec se vším nečasem

(pláče bolestným, osvobozujícím dojetím)

Ach ano, anděl, anděl jsem!

Temnota (chvíli na ni hledí, pak zlostně a panovačně řekne):

Lítáš jen za svým ocasem

(nastaví jí zrcadlo)

Věra (vykřikne a po těžké odmlce se sklesle rozhovří):

Boží oko se uzavřelo

Byla jsem anděl

jsem jen tělo

Zlomená hůlko nad časem

Božího světla, kým teď jsem?

Sbor stínů (bolestně):

Věrko, běda, to z našich vin

mizíš jak závoj do hlubin!

Průvodce:

Pobitá naději od pomníků

holoubku vzlétlý v mračna díků

rozpletlá cestu, sfouklé knoty

cítíš? Tak čiš od temnoty...

9.obraz

(Jeviště je v naprosté tmě, herci ani kulisy nejsou vidět.)

Věra:

Kde jsem?

Temnota:

V ráji

Věra:

I v ráji se věci zdají?

Temnota (rozezleně):

Co je ti blíž než temnota?

Věra *(jeviště se během jejího monologu zvolna rozsvěcuje):*

Ach nehněvej se paní již

já vím, že temno má svou skrýš

že skrýš milenci hledávají

že v skrytu láska sebe tají

jak pod peřinou černý plyš

Však v temnu bojím se mne samé

víc nežli ticha na čekané

kde myšlenka i má svou tíž

Temno je puška skrytá v ghetu

temno je kámen amuletů

když na jejich moc narazíš

Temno je jméno bez obsahu
temno je rána z dětských prahů
prázdná kolébka, strhlý kříž...

Temnota:

Do těch míst ať mi nev kročíš!

Věra:

A přesto – nejsem všemu skrytá
ta bolest, ano, trýzeň bitá
co řežaví až do úpadu
a choulí tělo, choulí bradu...

Temnota (přeruší ji):

Nebezpečná je, bez dohadů
(přechází v zamyšlení)
ta slabost víc než temno je...

Věra (oživle):

Slabost je láska, to mi věř
vždyť láska slabostí je věčnou
láska je kolej na konečnou
kam sbíhají se všechny z cest

Tam, kde je láska, prázdno pyká
všem dalším citům odemyká
promění noci v plné hvězd

Temnota:

Zmlkni už, než tě stihne trest!

Věra (horoucně):

Láska je ryzí, pramen, žíla

Láska je život, že je bílá...!

Temnota:

Nemohu tě, ty děvko, snést!

(probodne ji dýkou)

Věra (umírá):

I v smrti polštář lásky kvete

láska je všechno, co se plete

láska je všechno, co se smíchá

láska jsou ňadra plná ticha...!

(pokládá ruce na hrud' a zemře)

(Světlo skokem zesílí a jeho intenzita stále roste. Věra leží na lůžku s rukama položenýma na hrudi. Přicházejí čtyři stíny.)

Sbor čtyř stínů (tence zpívá a pomalu Věru přikrývá bílým plátnem):

Tvé ruce, kvítku u cesty

sněží jak závoj nevěsty

na okna neomytá

Nám do duší teď svítá

(Jeviště přechází do plného osvětlení a zdáli sílí rajska hudba.)

KONEC

Lubomír Jaroš

„VĚRA“

Drama o jednom dějství

Vydalo nakladatelství AOS Publishing

v roce 1999

Ilustrace: Jana Hakenová

Veškerá práva vyhrazena

ISBN80-86063-25-9

